

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Lejeværdi af bolig i egen ejendom) [af Bollmann (CD) m. fl.].

(Lovforslag nr. L 64. Fremsat 20/10 77).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Kampmann):

Forslaget går ud på, at et skattemæssigt overskud af enfamiliehuse og ejerlejligheder ikke skal medregnes i den skattepligtige indkomst fra og med 1979. Det er et paradeforslag, der foreligger her. Enhver ved jo, at lejeværdien af folketingets overvejende partier og herunder boligforligspartierne er fastlagt for 1978, og at de samme partier vil tage fat på at overveje lejeværdien for 1979 og fremad. På indeværende tidspunkt er der altså ikke nogen, der har kendskab til, hvordan det skal være for 1979, og på indeværende tidspunkt vil det være fuldstændig urimeligt at tage stilling på den måde, centrumdemokraterne gør det, uden i øvrigt at tage stilling til, hvad der skal ske med fradragene på selvangivelsen, og hvad der skal ske i relation til lejerne – for jeg går ikke ud fra, at man yderligere vil uddybe den forskel, der er på ejerne og lejerne her.

Man anfører, at dette lovforslag skulle være fremsat særligt af hensyn til pensionisterne. Måske ved man ikke, at regeringen overvejer, hvorledes man skal begrænse pensionisternes særlige boligudgifter, og at det vil indgå i regeringens pensionsreform, hvor dette rent faktisk hører hjemme.

Jeg synes, at centrumdemokraterne skulle gå lidt mere positivt ind i boligforligsforhandlingerne, hvor man ved at disse spørgsmål bliver afgjort og drøftet, i stedet for at komme med et paradeforslag som dette.

Bakholt (S):

Jeg kan tilslutte mig de bemærkninger, som skatteministeren har fremsat, og jeg skal blot tilføje, at dette lovforslag ikke indgår i nogen som helst økonomisk eller skattemæssig sammenhæng, som det må forlanges, når

man diskuterer overskud og underskud af ejerboliger.

Forslaget kan meget nemt medføre, at folk, som har mulighed for at flytte deres gæld væk fra boligen, flytter den og derved opnår en større skattemæssig fordel af forslaget.

Endelig vil jeg fremføre det synspunkt, at en fritagelse for beskatning af overskud af ejerbolig vil give mulighed for en forbrugsudvidelse for en ganske bestemt gruppe. En sådan mulighed harmonerer dårligt med den finanspolitiske stramning, der blev vedtaget i augustforlig II.

Kirsten Jacobsen (FP):

Heller ikke dette er noget nyt forslag. Forslagets tekst tyder på, at det er et skatteforslag, mens forslagens bemærkninger mere tyder på, at det er et pensionsforslag. Hvis vi fra fremskridtspartiets side skal tage stilling til den skattetekniske side af sagen, må vi klart give udtryk for, at vi ikke kan være med til, at en speciel form for indtægt ikke skal komme til beskatning.

Hvis vi derimod ser på bemærkningerne og de intentioner, der ligger bag ønsket fra forslagsstillerne om at forhindre, at specielt pensionistgruppen bliver hårdt ramt, kan vi være helt enige med forslagsstillerne. Vi vil ikke afvise, at vi for pensionisterne vil være med til at gennemføre en ordning, som svarer til den ordning, man har for ejendoms-skatte, for vi synes ligesom forslagsstillerne, at det er urimeligt, at folk, der har boet i et parcelhus og sparet op i mange år, når de nu bliver folkepensionister og ikke har anden indtægt, skal tvinges til at sælge deres hus. For hvis de belåner ejendommen, skal de betale renter og afdrag på de lån, de får, og så bliver de ikke spor bedre stillet, end de var i forvejen. Som forslaget foreligger nu, må vi altså stemme imod det, hvis det kommer til afstemning, på grund af den skatte-tekniske side af sagen, men hvis vi kan finde en fornuftig løsning, hvorefter pensionisterne bliver stillet bedre, dvs. at de får bedre mulighed for at blive boende i deres parcelhuse, så vil vi godt se på det.

Christophersen (V):

Vi er tilhængere af, at man afvikler lejeværdibegrebet. Det har vi sagt mange gange

[Christophersen]

før, og vi håber, at vi i de kommende forhandlinger om en boligløsning kan få taget fat på det problem og få det løst. Derimod synes vi ikke, at det forslag, vi her står med i dag, løser det på en særlig tilfredsstillende eller rimelig måde. Vi mener, at det bliver for tilfældigt, at man ligesom trækker grænsen dér, hvor renteudgiften svarer til lejeværdiindkomsten, men vi vil gerne under udvalgsarbejdet være med til at få belyst problemstillingen omkring lejeværdien, og det er med den holdning, vi går ind i udvalgsarbejdet.

John Winther (KF):

Det konservative folkeparti har ved tidligere lejlighed, også da dette lovforslag var fremme i Folketinget forrige gang, givet udtryk for, at vi i princippet finder det urimeligt at beskatte imaginære indkomster og herunder også det, der hedder overskud af værdi af egen bolig. Det er ikke rimeligt, at en måske livslang opsparing og nedbringelse af gæld resulterer i en ekstra skattebyrde.

Vi er derfor positivt indstillet over for at se på forslaget i udvalget.

Ole Olsen (SF):

Jeg er enig med skatte- og afgiftsministeren i, at forslaget er et paradeforslag. CD er jo i mange retninger et dygtigt parti i den forstand, at målgruppen for CD, når der skal være valg, er disse parcelhusejere, specielt måske dem med overskud, og til dem vil man fuldstændig ansvarsfrit sige: I skal have en fordel. CD vil godt være med til at skru arbejderne realløn ned – de stemmer nok ikke på CD alligevel, ret mange af dem – men her er en gruppe, man tror man kan få til at stemme på CD, og så kommer man med det forslag, som er fuldstændig ude af trit med, hvad CD ellers har sagt, når man snakkede økonomi. Lad det nu ligge; jeg synes, det er et dårligt forslag.

Socialistisk folkeparti har for en 11–12 år siden fremsat forslag om afvikling af overskud og underskud på fast ejendom, og der har lydt mange pæne ord i dag om at få lejeværdien væk. Jeg kan ikke lade være med at minde om, at det skulle ske over en periode på 15 år, og var vort forslag blevet gennemført dengang, er der ingen tvivl om, at lan-

dets økonomi havde set betydelig anderledes ud i dag, end den faktisk gør.

Vi vil godt genfremsætte forslaget, men vi er da også meget villige til at forhandle i udvalget – og det kan vi selvfølgelig godt bruge dette forslag til – om vi efterhånden kan få gennemført de gamle ideer, som SF har fremsat, og som flere og flere accepterer som det eneste rimelige.

Kaj Hansen (DKP):

Dette lovforslag ligner den hvide kanin, som tryllekunstneren trækker op af den høje hat ved visse lejligheder for at imponere tilskuerne. Meget reelt er der i virkeligheden ikke i det, for det er klart, at alle spørgsmålene om lejeværdibegrebet, om overskud og underskud på fast ejendom osv. må løses i sammenhæng. Det er faktisk også sådan, at det er der nogle der har forpligtet sig til. Den 11. juni 1974 forpligtede boligforligspartierne sig til at løse disse spørgsmål. Der er ikke gjort noget ved det, og det siger noget om, hvor megen tillid folk kan have til løfter, der kommer fra den side.

Men når man nu drejer spørgsmålet om folkepensionisterne ind i billedet, er det nok også nødvendigt at gøre opmærksom på, hvordan det er i dag. Vi har en lov, der siger, at parcelhusejere over 65 år kan få kommunale lån til betaling af ejendomsskatter, bidrag til afgifter og veje, kloakker, rensningsanlæg og renovation. Endvidere er det sådan, at de ejendomsskatter, som betales ved lån fra kommunen, kan fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Derfor er der ingen folkepensionister, der behøver at komme i klemme med hensyn til ejendomsskatterne. Men det er selvfølgelig en ordning, som er gennemført, fordi man ikke har løst problemet fra bunden af, som vi har gjort os til talsmand for mange gange man skulle tage fat på, ligesom vi har stillet direkte forslag om det.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Det radikale venstre kan ikke støtte centrum-demokraternes lovforslag. Jeg minder om, at der i boligforliget indgår en aftale om at undersøge mulighederne for eventuelt at afskaffe lejeværdien sammen med retten til at fradrage renter. Der er ikke kommet noget ud af arbejdet på dette punkt endnu,

[Bernhard Baunsgaard]

og det bliver nok vanskeligt. Der er i hvert tilfælde én ting, man må være ganske klar over, og det er, at folk med mange penge ved en total afskaffelse af lejeværdien og rentefradraget ikke ville kunne anbringe deres penge på en mere givtig måde end i deres egen bolig, idet de så ville have en meget stor indtægt helt skattefri. Det er også en side af sagen, som må frem; men det kommer man jo nok til til sin tid.

Der har af de andre ordførere, nu sidst af kommunisternes ordfører, været omtalt en lov, der gælder for pensionister, om indefrysning af ejendomsskatter m.m. Jeg er ikke enig med kommunisternes ordfører i, at denne lov løser problemerne for pensionister, og jeg har tidligere opfordret indenrigsministeren, under hvis ressort denne del falder, til at fremsætte lovforslag om forbedret adgang for pensionister til at indefryse deres ejendomsudgifter. Fru Kirsten Jacobsen nævnte, at der var grund til at undersøge, om lejeværdi ikke burde tages med ind under det.

Jeg kan ikke tro andet, end at når boligministeren får opfordring fra så vidt forskellige sider: både kommunister og fremskridtspartiet – og jeg slutter gerne op – til at undersøge, om den lov om indefrysning af ejendomsskatter ikke bør forbedres – og det bør den ganske klart – så den omfatter lejeværdi for pensionister, ja, så burde regeringen da tage det op og lade indenrigsministeren udarbejde et bedre forslag. Ellers kan det jo være, vi skulle finde sammen. Så vidt jeg forstår SF, er de også med på noget sådant, når det gælder pensionister.

Arne Bjerregaard (KrF):

Der er én ting, vi er enige i, i alt fald i bemærkningerne, og det er, at det for visse pensionister kan være en belastning, når de skal have lagt denne fiktive lejeværdi til deres almindelige indtægt. For visse kan det være så belastende, at de ikke kan blive boende i den bolig, som de har boet i i en menneskealder. Det er de nøgne kendsgerninger.

Men jeg må indrømme, at så hører enigheden også op, for der må jo også være rimelighed i sagerne. Det kan ikke være rimeligt, at man siger, at overskuddet falder væk, medens man kan medtage alt det underskud, det være skal, på sit hus. På det punkt er vi ganske uenige. Vi er enige i den målsætning,

der er i det nuværende boligforlig, nemlig at vi skal søge at ophæve lejeværdibegrebet. Vi må selvfølgelig erkende, at vi ikke i fællesskab har formået at nå frem til dette rimelige: at fjerne lejeværdibegrebet og rentefradragsadgangen. Men jeg håber, det må være noget centralt i det nye eventuelle boligforlig, hvor man i alt fald kan få gjort op med det, som jeg mener har redet vores boligpolitik som en mare igennem mange år. Jeg erkender, det kan være vanskeligt, men hvis vi har vilje til det, kan det vel nok lykkes.

Hvad angår det, som vist blev sagt fra SF, om, at det ville have ændret meget i dansk økonomi, hvis man havde løst disse problemer, er jeg til dels enig. Jeg erkender, at vi ikke kan løse dette lands økonomiske problemer, hvis vi ikke løser boligproblemerne.

Hjortlund Christensen (DR):

Dette lovforslag bærer i uhyggelig grad præg af centrum-demokraternes propagandapolitik omkring boligen og hele boligområdet. Jeg kan i fuldt alvor ikke finde nogen positive kommentarer til forslaget. Pensionisterne skulle selvfølgelig også stryges lidt med hårene, og det er ufatteligt, at det ikke er centrum-demokraterne bevidst eller bekendt, at man har lovgivning i den retning. Men jeg vil da gerne give hr. Bernhard Baunsgaard ret i, at den lovgivning trænger til en revision. Det er således, at når ejendomspriser og ikke mindst jordpriser stiger med den takt, som skyldes en dårligt ført politik, så sker der noget på dette marked, og så vil de mennesker komme i klemme. Indtil det problem er løst, kan jeg kun give hr. Bernhard Baunsgaard ret i, at man må kigge på den sag.

Men kort og godt: vi kan overhovedet ikke medvirke til gennemførelse af en så grel propaganda.

Waldorff (VS):

VS har en del gange i forbindelse med diskussionen om ejerboliger understreget, at det ikke er lejeværdibeskatningen i sig selv, som har interesse. Det væsentlige, når man diskuterer fordelene ved ejerboligerne, er det overskud og underskud, som man opererer med ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Her ligger det sådan, at det faktisk er ret få mennesker, som overhovedet har et

[Waldorff]

overskud på egen bolig, og det er faktisk også sådan, som det fremhæves i centrum-demokraternes forslag, at det i overvejende grad er pensionister, der bliver ramt af dette overskud. Den beskatning af en lavindkomst-gruppe, som sker på den måde, er klart urimelig, og på det niveau er vi faktisk enige med centrum-demokraternes forslag. Men vi finder, at det er en fuldstændig forvridding af hele problemet, når man kun på det ene punkt griber ind i forhold til de fiktive overskud og underskud på ejerboligen. VS har tidligere fremsat forslag om øjeblikkelig op-hævelse af lejeværdibeskatningen og en af-trapning af rentefradragsretten, fordi der her ligger et middel, som kan gøre det nogenlunde muligt for folk også med lavere indkomster at have en ejerbolig, samtidig med at man fjerner fiduserne for de højere indtægter ved at fratække det fiktive underskud i boligen. Endelig ligger der altså også muligheden for her at gøre indgreb i de værdistigninger, som der sker hen ad vejen.

Alle de ting er ikke med i centrum-demokraternes forslag, og det er selvfølgelig ikke særlig forbavsende, når man kender centrum-demokraternes politik på dette område.

Erhard Jakobsen (CD):

Hr. Bollmann vil senere som ordfører trække linjerne op for de tanker, der ligger bag ved lovforslaget. Jeg vil gerne gøre nogle bemærkninger om nogle af de ting, der er ført frem, og som jeg mener må være helt forkerte.

For det første kan det ikke være rimeligt, at en minister bruger udtrykket paradeforslag. Ministeren skulle nok kunne finde bedre argumenter, men det er afkræftet ved, at hver eneste taler, der har haft ordet, har vist interesse for at drøfte de problemer, der ligger bagved. Hvori ligger paraden, når forslaget rent faktisk vedrører ting, som man ikke har fået løst, og som enhver ved ikke bliver løst i forbindelse med de kommende boligforligsforsamlinger? Hvorfor skulle det lykkes dér, når ikke det lykkedes før? Vi har en tydelig fornemmelse af, at man ikke kommer videre.

Så må jeg måske tage det som en vittighed, når nogle antyder, at centrum-demokraterne ikke rigtig vidste noget om den

lov, der eksisterer for pensionister. Bortset fra at det er mig, der har fået den gennemført, først i Gladsaxe og senere i folketinget i 1965, ved vi naturligvis ikke ret meget om den. Men det er da også lige så indlysende klart, som både hr. Bernhard Baunsgaard og andre havde fat i, at den går på grundskatterne og en række andre afgifter, og dem alene, men i hvert fald ikke den omstændighed, at man kommer til at betale skat, fordi man ikke har gæld nok. Det har måske været en fejl af os, at vi fortrinsvis har hevet pensionister frem. Det er rigtigt, at det er den gruppe, hvor enhver kan se det, men der er mange, mange andre parcelhusejere, der, når de når op i alderen 55-60-65 år, altså før de får pension og falder ind under de regler, allerede vil være i den situation, at de har betalt gælden så langt ned, at de får overskud, og da de endnu har en forholdsvis pæn indtægt, kommer de til at betale et klækkeligt beløb i lejeværdi. Det er dér, problemet presser på, det er på grund af frygt hos folk, der nærmer sig den alder, frygt hos folk, der har villet være sparsommelige, ikke tør eller ikke vil optage gæld; det er dem, vi har villet prøve at komme til hjælp forlods, inden man begynder på alle de store drøftelser, hvor centrum-demokraterne gerne vil bidrage og har bidraget med at bede om at få undersøgt, hvad virkningerne vil være af at sætte et maksimumsfradrag på 35.000 kr. for al privat gæld fra et eller andet tidspunkt. Det vil vi gerne være med til, men man må løse dette her først. Ikke mindst efter den nye vurdering vil masser af parcelhusejere komme til at stå med et såkaldt overskud, som sandelig ikke er udtryk for, at de er særlig velhavende eller særlig velstillede, men bare udtryk for, at de enten er tvunget til eller har ønsket at spare, og derefter bliver de ramt af det her.

Jeg kunne godt lide den måde, hvorpå udtrykket »disse parcelhusejere« blev brugt af SFs ordfører, og navnlig kan jeg lide sondringen mellem parcelhusejere på den ene side og arbejderne på den anden side. Hvor er det genialt! Hvor tror man forskellen ligger? Er man ikke klar over, at hovedparten af arbejderne bor i eget hus, og at hovedparten af parcelhusejerne er lønmodtagere? Hvorfor så køre videre med denne vanvittige sondring? Men den er jo grundlaget for hele den forfejlede skattepolitik, der er ført netop over for parcelhusejerne. Man antager dem

[Erhard Jakobsen]

for at være rige, og sandheden er, at det er de aldeles ikke, og det er det, der er grundlaget for hele den forføjede politik, der er ført. Det er den, vi vender os imod.

Bollmann (CD):

Det er en meget behersket tak for tilslutning, jeg her kan bringe på CDs vegne. Jeg må indrømme, at det jo desværre ikke kommer overraskende. Men jeg kan da være tilfreds med, at der fra flere sider er vist interesse for at diskutere lovforslaget.

Vi er klar over, at det er en genfremsættelse, og at forslaget har været genfremsat flere gange, og når vi alligevel har fundet det rigtigt og nødvendigt at fremsætte det nu, skyldes det flere forhold. For det første ved vi, at den nuværende aftale om lejeværdien udløber med udgangen af året 1978, og en ny løsning forudsætter efter vores opfattelse både et nyt boligforlig og et forlig om skattereforment. Vi ved alle, at dansk boligpolitik desværre er blevet skattepolitik, og jeg vil gerne se den, der i dag vil påstå, at både boligforlig og skattereform er klar til ikrafttræden 1. januar 1979.

Dernæst vil jeg gerne understrege endnu en gang, at CDs mål er at få boligen helt ud af beskatningen. Vi vil gerne have lejeværdibegrebet fjernet helt fra selvangivelsen, og vi har, som det blev nævnt før, gentagne gange anmodet skatteministeren om en vurdering af, hvilke konsekvenser en afvikling af lejeværdien vil få, vel at mærke med samtidig aftrapning af fradragsretten for renter af privat gæld ned til et maksimum på f. eks. 35.000-40.000 kr. årligt. Jeg er nødt til i denne forbindelse at gøre opmærksom på, at vi ikke har fået svar endnu, men vi er et tålmodigt parti.

Når man nu kan se, hvilke vanskeligheder der er forbundet med en rigtig løsning, kommer vi til de grupper, vi specielt har omtalt her i forslaget, nemlig ældre mennesker, pensionister, der ikke har råd til at forny deres lån i eget hus og derfor naturligt vil få overskud ved beregningen af lejeværdien. Netop disse grupper vil blive hårdest ramt, hvis virkningerne af 16. alm. vurdering skulle få lov at slå helt igennem i 1979. Ud over skat af lejeværdien har de gennem mange år været med til at betale grundskatter og er så her

på det sidste også truet med værdistigningsafgiften.

Jeg vil gerne sige til hr. Bakholt, der omtaler augustforliget, at augustforliget også indeholdt en begrænsning af indtægterne, og derfor vil vi meget gerne være med til en begrænsning af udgifterne for lønmodtagere, der samtidig er husejere.

Vi håber trods alt, at dette forslag kan være medvirkende til, at vi får slået hul på hovedproblemet, nemlig at få fjernet skatten fra boligen.

Ministeren for skatter og afgifter (Kampmann):

Det er jo nærmest hr. Erhard Jakobsen, der har forlænget debatten nu med en række ikke ganske præcise eller korrekte bemærkninger. For det første omhandler forslaget ikke specielt pensionisterne. Jeg har prøvet at se, om det var det særlige pensionistproblem, man ville løse. Det er det ikke. Det er fuldstændig generelt. Ganske uanset om man er 25 år eller man er 75 år - hvis man har overskud, skal det forsvinde med virkning fra 1. januar 1979. Derfor må man sige, at hvis det er et særligt pensionistproblem, man vil løse, så er det nu ikke alene pensionister, der som ejere har problemer, så kan man også forestille sig, at pensionister som lejere kan have problemer. Det vil altså sige, at problemet er, at en række pensionister kan have for store boligudgifter i det hele taget, uanset om de er ejere eller lejere. Skulle vi ikke prøve at betragte det på denne lidt mere rimelige måde?

Det er altså et problem, der skal løses i forbindelse med pensionsspørgsmålet, det har regeringen jo allerede tilkendegivet at den ønsker at gøre. Det er her, det hører hjemme, og ikke i en eller anden diskussion omkring parcelhusene. Det er det ene.

Det næste, jeg vil sige, er, at hr. Erhard Jakobsen derefter med megen styrke taler om de parcelhusejere, som bliver ramt af de nye vurderinger. Det er der på indeværende tidspunkt ingen der ved noget som helst om. Det eneste, der er fastlagt, er, hvad beregningsgrundlaget skal være for 1978, nemlig 15. vurdering, ikke 16., 15. vurdering plus 38 pct. Der er ingen, der overhovedet ved, hvem, hvordan og i hvilket omfang 16. vurdering rammer. Det skal indgå i en helhed i forbindelse med boligforhandlingerne, hvor vi ikke

[Ministeren for skatter og afgifter]

alene skal se på lejeværdien, men også på fradragssiden, uanset om det er renter eller skatter, og også på lejesiden. Det er i den sammenhæng, det hører hjemme, og ikke fuldstændig løssluppet uden nogen sammenhæng, således som forslaget er her, hvor det fuldt ud gør den betegnelse berettiget, som jeg gav det i første omgang, et parade-forslag, for det medvirker ikke til at flytte en eneste brik en eneste millimeter.

Formanden:

Vi går til anden omgang.

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg synes nu ikke, man kan karakterisere et seriøst forslag som et parade-forslag, og jeg vil heller ikke sige, at dette er et parade-forslag. Nogle af de ting, som hr. Erhard Jacobsen fremhævede, kan jeg være helt enig med ham i, bl.a. at parcelhusejere normalt ikke er rige mennesker. Det er ganske almindelige mennesker, som oven i købet nok i deres aktive år har gjort en stor indsats for at komme til at bo i deres eget hus. De har som regel haft en større boligudgift end den tilsvarende familie, som boede i lejebolig. Det er dog en kendsgerning, man ikke kan komme uden om.

Jeg er også helt enig med hr. Erhard Jacobsen i, at problematikken bag dette skyldes, at vi har en dårlig skattelovgivning. Men så hører nok, hvis man skal tage det i rækkefølge, enigheden op. For fremskridtspartiet har den principielle opfattelse, at princippet om en lejeværdi er vi nødt til at have. Den modsvarer en brugsret til en bolig, den modsvarer det, som man ellers skulle have givet for en lejebolig. Om man så har en god eller en dårlig måde at udregne det på, kan vi diskutere. Jeg synes, det er en dårlig måde, og jeg håber på, at vi kommer frem til en nemmere måde at håndtere dette lejeværdi-begreb på, for det har jo vist sig, at jo længere tid vi beskæftiger os med det, jo dårligere bliver de løsninger, man kommer frem til.

Men man skal også se det i den sammenhæng, at en erhvervsdrivende beskattes af forbrug af egne varer, og en mand, der kører privatkørsel i firmabil, beskattes også af det; det er vel på den måde, man skal se lejeværdibegrebet. Derfor vil vi, så længe vi har det-

te indkomstskattesystem, naturligvis fastholde princippet.

Når jeg ikke kan gå med til, at man skal sikre andre grupper end pensionisterne, skyldes det bl. a., at det ville kunne give anledning til nogle grove misbrug efter min opfattelse. Hvis man f. eks. tænker sig en studerende med nogle meget rige forældre: de ville kunne købe et meget fornemt hus og fuldstændig betale det ned, og så skal de altså heller ikke svare nogen lejeværdi, selv om der er et overskud derpå. Det anser jeg ikke for at være rimeligt.

Men som sagt, folkepensionisterne vil vi se på en anden måde, ud fra en pensionspolitisk betragtning, for de har samme folkepension, hvad folkettinget har vedtaget. Til gengæld har de ikke samme boligsituation, fordi vurderingerne – hvis man kun ser på ejerboligen – er forskellige rundt om i landet. Jeg sagde før, at folkepensionisterne må man måske se på, og dem kunne man se på på den måde, at man overførte princippet om indfrysning, som man har det for ejendomsskatterne. Det ville ikke være u håndterligt. Det ville man kunne have med at gøre. Jeg tror, skatteministeren ville gøre klogt i at undersøge, hvorvidt det var muligt at få socialministeren til at kigge på dette problem, for man skal jo også se på det på den måde, at de folkepensionister, som bor til leje i en lejebolig, er, når man regner med boligsikring, bedre stillet, fordi de er folkepensionister, end andre lejere er. Derfor er det vel også rimeligt, at de folkepensionister, som bor i eget hus, skal være noget bedre stillet end andre mennesker, som bor i eget hus, fordi de har lavere indtægter, fordi de ikke er i stand til at bringe dem op.

Men som sagt, vi vil have fastholdt princippet om lejeværdi, og vi vil gerne kigge på en løsning, hvorefter man kan bruge de samme principper som for ejendomsskatter, men vi vil have, at det skal være på den måde, at pengene tilbagebetales, når huset sælges, for det kan ikke være hverken socialt eller rimeligt, at folkettinget skal give arvingerne en større arv.

Ole Olsen (SF):

Det var opmuntrende at høre hr. Bollmann heroppefra udtale, at CD gerne vil være med til at afvikle både overskud og under-

[Ole Olsen]

skud. Det opmuntrer mig meget. Jeg må blot konstatere, at det står der ikke i dette lovforslag. Jeg ville måske også hellere have hørt hr. Erhard Jakobsen komme med de samme udtalelser heroppefra, det havde talt tungere for mig, for vi kender jo hr. Erhard Jakobsens fortid og ved, hvordan han har stillet sig tidligere til SFs forslag. Skulle der være sket en ændring i den holdning, ville jeg meget gerne høre det heroppefra. Jeg tror nemlig, at det ville flytte en væsentlig sten på vejen til at komme igennem med at løse problematikken.

Det er simpelt hen sådan, at vi alle sammen accepterer, at hr. Erhard Jakobsen til netop dette at forene basisarbejde med parlamentarisk arbejde måske er den dygtigste her i landet. Det gør hr. Erhard Jakobsen farlig, farlig for mange andre partier, som måske godt ville gå med til en sådan reform, som jeg snakker om, og som SF har fremsat forslag om, men netop hr. Erhard Jakobsens person kan forhindre dem i det. Risikerer vi ikke, at hr. Erhard Jakobsen pludselig springer fra det, hr. Bollmann siger, og ganske ensidigt kører på afvikling af overskuddet, men ingen afvikling af underskuddet? Det er deri, faren ligger, og det ville jeg sætte meget pris på at få hr. Erhard Jakobsens udtalelse om.

Bernhard Baunsgaard (RV):

De nuværende regler omkring lejeværdien bygger på en balance. På den ene side står lejeværdien, på den anden side står retten til rentefradrag. Jeg ved ikke, om man kan kalde dette forslag fra centrum-demokraterne for et paradeforslag, men man kan i hvert fald kalde det demagogisk, for ikke ét sted siger man: for fremtiden skal det være sådan, at denne balance opretholdes, så længe den er til fordel for parcelhusejerne; den dag, da parcelhusejerne skal til at betale til andre parcelhusejere, ophæver vi balancen. Det har ingen andre i denne sal, så vidt jeg kan skønne, foreslået at støtte. Det, vi andre har sagt, er: samfundet er rigt nok til, at vi kan give vore ældre ret til at se væk fra denne balance, og det er for dem, vi burde forbedre loven om pensionisternes ret til at lade grundskatter indefryse. Det er helt korrekt, som hr. Erhard Jakobsen sagde, at det var ham, der i sin tid kom med forslaget, og det

er vist også rigtigt – hr. Erhard Jakobsen kan sikkert huske det – at nogle af de forbedringer, der blev gennemført ved den sidste revision, kom bl. a. igennem ved et samarbejde mellem den daværende socialdemokrat hr. Erhard Jakobsen og det radikale venstre.

Men vi vil meget gerne være med til at se på en forbedring af dette forslag, og jeg håber da, at ministeren for skatter og afgifter vil fortælle det til sin ministerkollega indenrigsministeren, så han udarbejder forslaget; ellers kan jeg ikke se andet, end at vi, der har været positive over for det i eftermiddag, i fællesskab burde finde sammen og gøre det.

Erhard Jakobsen (CD):

Jeg er meget glad for den vending, diskussionen tager.

Som ministeren rigtigt sagde, har vi ikke sigtet alene mod pensionister, men skulle resultatet af de drøftelser, man har i udvalget, medføre, at man påtager sig i hvert fald at ordne sagen for pensionistgruppen forholdsvis hurtigt, skåret ud af alt det andet, fordi det er et specielt problem og et problem, der rammer snart, o.k., så er det da en lykkelig udgang, og så er vi da vældig tilfredse med, at man er kommet så langt.

At der så skal diskuteres mere, er vi fuldstændig med på, men vi vil bare meget gerne have dette løserevet, for ellers varer det for længe. Og nu kommer jeg så til en ting, som jeg også synes er vigtig. Må jeg forstå ministerens udtalelse om, at der ikke er fare på færde med hensyn til lejeværdi af egen bolig, sådan, at hvis der ikke inden 1. januar 1979 opnås enighed mellem boligforligspartierne om en ny lejeværdibeskatning, så kører bestemmelserne fra 1978 videre? Skal jeg forstå ministerens ord sådan? For i modsat fald lurder der altså en trussel, nemlig hvis det er 2 pct. eller et eller andet andet i forhold til den nye vurdering.

Og så endelig til hr. Ole Olsen. Jeg står da fuldstændig inde for det, hr. Bollmann sagde, hvis man ved afvikling forstår det, som hr. Bollmann også sagde, 35.000 kr. eller 40.000 kr. som maksimum for nye låntagere fra et eller andet tidspunkt. Men man kan ikke med tilbagevirkende kraft begynde at skære løs i flæng på dem, der har købt dyrt i den mellemliggende tid.

[Erhard Jakobsen]

Dette er det udgangspunkt, vi har kørt frem med flere gange, og jeg tror for øvrigt, det er det eneste realistiske. Jeg har altid været meget tiltalt af SFs forsøg på netop at få en afvikling, men den må kombineres med, at man sikrer dem, der i dag har gæld, at de ikke bliver ramt uforudset, for det vil ikke være til at bære for de pågældende og heller ikke for vores samvittighed i og for sig.

Ministeren for skatter og afgifter (Kampmann):

Jeg skal lige svare hr. Erhard Jakobsen på hans spørgsmål. Loven om lejeværdifastsættelse gælder jo kun for 1978, og skal vi videre i 1979, og det skal vi, kan vi ikke bruge den bestående lov, men så skal vi køre videre på det gamle grundlag, altså 15. alm. vurdering plus et eller andet, og det vil efter min mening være helt urimeligt, det vil jeg godt have lov til at sige. Jeg må vel også for den historiske sandheds skyld sige, at vi var meget, meget tæt ved sidste gang at gå over til 16. vurdering.

(Kort bemærkning).

Erhard Jakobsen (CD):

På baggrund af ministerens udtalelse om, at der ikke var fare på færde, og at der ikke lå noget umiddelbart for, vil jeg gerne bede ministeren om at bekræfte, at hvis ikke partierne opnår enighed inden 1979, så er det ikke de 2 pct., der oprindeligt stod i loven, med basis i 16. alm. vurdering, der gælder. Det vil jeg gerne have ministeren til at bekræfte, for ellers må ministeren afkræfte, hvad han sagde for, at der ikke er fare på færde, for det er der i høj grad. Hvis det er noget med 2 pct. og så basis i 16. alm. vurdering, er der i allerhøjeste grad fare på færde. Jeg vil godt have klarhed. Det er ikke mig, der skal have klarhed, det er alle landets parcelhusejere.

Ministeren for skatter og afgifter (Kampmann):

Jeg skal kun sige, at der er overhovedet ikke – og det var vist også det, jeg gav udtryk for – taget stilling til, hvad procenten skal være af en eventuel basis. Det er jo sådan set det, der er afgørende. Det er helt urimeligt at skille diskussionen i to dele: om det er 16. vurdering eller det er 15. plus – og så den anden del: hvilken procent heraf? Det,

der er det afgørende, er jo både basis og procenten, og jeg siger, at ud fra et teknisk og formentlig også politisk synspunkt må det være rimeligt at gå over til 16. vurdering som basis. Hvilken procent der skal tages af 16., må indgå i boligforhandlingerne, det ligger helt åbent efter 1978.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m. v. (Kildeskat). (Beskatning af medhjælpende hustruer) [af Hagen Hagensen (KF) m. fl.].

(Lovforslag nr. L 65. Fremsat 20/10 77).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Kampmann):

Lovforslaget går ud på, at der fra 1978 skal ske en forhøjelse af den del af en virksomheds overskud, der kan overføres til beskatning hos den såkaldte medhjælpende hustru/ægtefælle.

De nævrende regler er jo, at der højst kan overføres 25 pct. af overskuddet af et indeksreguleret beløb, dog højst 30.000 kr., som skal indeksreguleres med udgangspunkt i 1975, og som derfor i 1978 vil være 42.600 kr.

Nu skal ifølge de konservative de 25 pct. forhøjes til 50 pct., og de 30.000 kr. skal forhøjes til 85.000 kr. Allerede her melder sig en uklarhed, som jeg er helt sikker på at hr. Ha-